

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 21. joulukuuta 2020
(OR. en)

14292/20

UD 402

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	12194/20 REV 4 ja 13831/20
Asia:	Neuvoston päätelmät aiheesta "Tulliliiton vieminen seuraavalle tasolle: toimintasuunnitelma"

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä aiheesta "Tulliliiton vieminen seuraavalle tasolle: toimintasuunnitelma" annetut neuvoston päätelmät, jotka hyväksyttiin 18. joulukuuta 2020 päätökseen saatetulla kirjallisella menettelyllä.

Neuvoston päätelmät aiheesta "Tulliliiton vieminen seuraavalle tasolle: toimintasuunnitelma"**I Johdanto**

Euroopan unionin neuvosto, joka

PALAUTTAA MIELEEN

- EU:n tulliliiton ja sen hallinnoinnin kehittämistä annetut neuvoston päätelmät¹, joissa neuvosto kehotti jäsenvaltioita ja komissiota panemaan unionin tullikoodeksin täytäntöön ensisijaisena prioriteettina ja kehittämään tullin tietotekniikkajärjestelmiä varten kattavan keskipitkän ja pitkän aikavälin strategian;
- ensimmäisestä kaksivuotiskertomuksesta unionin tulliliiton ja sen hallinnoinnin kehittämisen edistymisestä annetut neuvoston päätelmät, joissa kehoitetaan kehittämään edelleen tulliliiton suorituskyvyn arviointivälinettä ja sen käyttöä²;
- toisesta tilanneselvityksestä tullialan riskienhallintaa koskevan EU:n strategian ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta annetut neuvoston päätelmät³, joissa korostetaan, että unionin tullikoodeksissa säädetyt sähköiset järjestelmät on otettava käyttöön oikea-aikaisesti, jotta tullihallinnot pystyvät hallinnoimaan taloudellisia ja turvallisuusriskejä samalla kun helpotetaan kauppaa;
- toimista tietojenvaihdon parantamiseksi ja EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuuden takaamiseksi annetut neuvoston päätelmät⁴, joissa todetaan, että turvallisuus- ja rajavalvontajärjestelmien sekä tullijärjestelmien välinen yhteentoimivuus on prioriteetti korkeimmalla poliittisella tasolla;

¹ Asiak. 7585/1/17 REV 1.

² Asiak. 5650/19.

³ Asiak. 15497/18.

⁴ Asiak. 10151/17.

- unionin tullikodeksia koskevista jatkotoimista annetut neuvoston päätelmät⁵, joissa neuvosto korosti, että päätökseen saatettavan työn olisi perustuttava realistisiin kustannuksiin ja aikatauluihin ja että olisi tärkeää jatkaa työtä, jolla kaupankäyntiä saadaan edelleen helpotettua ja yksinkertaistettua;
- EU:n tulliliiton hallintouudistuksesta annetut neuvoston päätelmät⁶, joissa todetaan, että EU:n tulliliitto on onnistuneimpia esimerkkejä Euroopan yhdentymisestä ja EU:n politiikasta;
- ANTAA TUNNUSTUSTA ennakointihankkeella "Tullin tulevaisuus EU:ssa vuonna 2040" tehdylle työlle, jonka tavoitteena oli luoda keskeisten sidosryhmien keskuudessa yhteinen strateginen käsitys tavoista, joilla voidaan vastata tullin nykyisiin ja tuleviin haasteisiin, sekä visio siitä, millaista EU:n tullitoiminnan tulisi olla vuonna 2040;
- TOTEAA, että jäsenvaltioiden tulliviranomaiset panivat unionin tullikodeksin onnistuneesti täytäntöön, ja KOROSTAA, että niillä on laajat valvonta- ja tarkastustehtävät verotuksellisissa ja muissa kuin verotuksellisissa asioissa;
- TOTEAA, että
 - nopeasti muuttuva maailma, digitalisaation kiihtyminen ja verkkokaupan kaltaisten uusien liiketoimintamallien syntyminen sekä brexitin ja covid-19-kriisin vaikutukset ovat haasteellisia kaikille sidosryhmille;
 - näistä haasteista huolimatta tulliliitto osoitti toimintansa olevan tuloksekasta näinä vaativina aikoina, ja tulliviranomaiset ovat jatkaneet kansainvälisen toimitusketjun sujuvan toiminnan ja turvallisuuden turvaamista ja suojanneet edelleen EU:n ja sen jäsenvaltioiden taloudellisia etuja ja sen kansalaisten turvallisuutta;

⁵ EUVL C 357, 29.9.2016, s. 2.

⁶ Asiak. ST 9688/14.

- ON TYYTYVÄINEN komission Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle antamaan tiedonantoon, jossa visioidaan tulliliiton viemistä seuraavalle tasolle ja ehdotetaan kunnianhimoisia toimia tulliliiton vahvistamiseksi niin, että se suojelee yhteiskuntaa, toimii ennakoivasti ja helpottaa vaatimuksia noudattavan kaupan toimintaa;

II Tehokkaampi tullialan riskienhallinta tehokkaampien tarkastusten mahdollistamiseksi

- PYYTÄÄ komissiota laatimaan yksityiskohtaisen kuvauksen EU:n yhteisten analyysivalmiuksien tehtävistä, roolista, liiketoimintamallista ja asemasta, jotta niitä voidaan edelleen tehostaa ja luoda lisäarvoa riskinhallintastrategialle; se pyytää lisäksi toimittamaan oikeudellisen ja taloudellisen arvion, myös tietosuoja- ja tietoturvakysymyksistä, PITÄEN MIELESSÄ jäsenvaltioiden ja komission toimivallan ja resurssit riskinhallinnan ja tarkastusten alalla;
- KOROSTAA, että tiivis yhteistyö jäsenvaltioiden kanssa on tärkeää EU:n yhteisiä analyysivalmiuksia kehitettäessä;
- KANNUSTAA komissiota ja jäsenvaltioita arvioimaan tiettyjen matkustajarekisteritietojen mahdollista käyttöä tullitarkastuksia ja niihin liittyviä riskianalyysjä varten ottaen huomioon WCon ja ICAOn tämänhetkisen työn tällä alalla ja noudattaen perusoikeuksia ja tietosuojaa;
- KANNUSTAA komissiota pohtimaan uusien teknologioiden, erityisesti tekoälyn, käyttöönottoa data-analyyseissa;
- ODOTTAA MIELENKIINNOLLA kolmatta tilanneselvitystä⁷ uuden riskinhallintastrategian tarpeen arvioimiseksi ja KOROSTAA jäsenvaltioiden välisen yhteistyön tehostamisen yleistä merkitystä samalla kun jäsenvaltioiden jousto säilytetään; ja KEHOTTA komissiota ottamaan huomioon jäsenvaltioiden asiantuntemuksen ja nykyisin käyttämät rakenteet tältä osin;

⁷ Asiak. 15497/18.

III Verkkokaupan hallinnointi

- PAINOTTAA tarvetta jäsenvaltioiden väliseen tiiviiseen yhteistyöhön verkkokaupan alalla ja riskianalyysiin liittyvän synergian parantamiseen. Tämä on tarpeen tällä alalla yhä kasvavien volyymien aiheuttamien haasteiden vuoksi;
- KANNUSTAA komissiota tarkastelemaan läheisessä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa edelleen arvonlisäverosta kerättyjen tietojen käyttöä tullitarkoituksiin ja käsittelemään sekä kaupan helpottamista että riskiperusteisia tarkastuksia ja niiden oikeudellisia ja teknisiä vaikutuksia, mukaan lukien tietosuoja- tietoturvakysymykset sekä mahdollinen rasitus ja kustannukset taloudelle ja viranomaisille;
- ODOTTAA MIELENKIINNOLLA komission arviota verkkokaupan toimijoiden roolista ja velvollisuuksista, mukaan lukien seuraavat:
 - voisivatko sähköisesti saatavilla olevat tiedot verkossa toimivista markkinapaikoista virtaviivaistaa yhä kasvavan verkkokaupan tavaroiden määrän tulliselvitystä, ja millä tavoin, sekä vähentää tulli- ja veroriskiä samalla kun helpotetaan tehokkaampia tarkastuksia;
 - jäsenvaltioiden tulliviranomaisten rajallisten tietoteknisten valmiuksien mahdolliset vaikutukset;

KEHOTTA komissiota pitämään suunnitellun aikataulun unionin tullikoodeksiin arvioinnin johdosta mahdollisesti vaadittavien lainsäädäntömuutosten ehdottamiseksi.

IV Vaatimusten noudattamisen vahvistaminen ja helpottaminen

- PAINOTTAA, että on tärkeää jatkaa työtä unionin tullikoodeksipaketin innovoimiseksi edelleen ja helpottaa edelleen kauppaa, myös hyväksymällä toimenpiteitä valtuutettujen talouden toimijoiden (AEO) etujen vahvistamiseksi;

- KANNUSTAA komissiota vauhdittamaan AEO-ohjelmaa koskevia toimia; ohjelmassa kehoitetaan yhdenmukaistamaan mahdollisimman pitkälle jäsenvaltioiden AEO-lupien myöntämis- ja hallinnointikäytäntöjä niiden yhdenmukaista toteuttamista varten, mukaan lukien AEO-aseman jatkuva valvonta, sekä laajentamaan ja parantamaan valtuutettujen talouden toimijoiden vastavuoroisesta tunnustamisesta kolmansien maiden kanssa tehtyjä unionin sopimuksia toimitusketjun turvallisuuden lisäämiseksi ja laillisen kaupankäynnin helpottamiseksi;
- ODOTTAA MIELENKIINNOLLA EU:n tullialan keskitetyn palvelupisteen suunniteltua perustamista ja KOROSTAA, että ilmoitusvaatimusten riittävä yhdenmukaistaminen muuta kuin tullia koskevilla politiikanaloilla on tullialan keskitetyn palvelupisteen onnistuneen toteuttamisen ennakoedellytys ja että kaikille toteuttamiseen osallistuville osapuolille olisi varattava riittävä aika sitä varten;
- KANNUSTAA komissiota yhdessä jäsenvaltioiden kanssa tarkastelemaan covid-19-kriisistä tähän mennessä saatujen kokemusten valossa tullialan kriisinhallintasuunnitelman mahdollisuuksia, myös lainsäädäntömuutoksia, joita voitaisiin soveltaa väliaikaisesti ja jotka voisivat tarjota esimerkiksi maksu- ja menettelyvälineitä ja tiettyjä yhdenmukaisia ja yleisiä vapautuksia tullista tulevan kriisin varalta;
- ODOTTAA MIELENKIINNOLLA unionin tullikoodeksin, erityisesti tietojärjestelmien, väliaikaista arviointia, joka saadaan päätökseen vuoden 2021 loppuun mennessä, ja KANNUSTAA komissiota tekemään kokonaisvaltaisen arvioinnin sen jälkeen, kun unionin tullikoodeksi on pantu täytäntöön kaikilta osin;
- PALAUTTAA MIELEEN haasteet, joita kohdattiin aiemmissa pyrkimyksissä saada aikaan oikeudellinen kehys tullirikkomuksien ja -seuraamuksien yhdenmukaistamisesta; KANNUSTAA näin ollen komissiota ottamaan jäsenvaltiot mukaan jo alustaviin pohdintoihinsa sen varmistamiseksi, että mahdollisilla tuloksilla taataan kansallista toimivaltaa kunnioittavat käytännön ratkaisut, jotka ovat jäsenvaltioiden oikeudellisen kehysten mukaisia;

- KANNUSTAA komissiota esittämään kattavan analyysin unionin kansainvälisestä yhteistyöstä ja keskinäisestä hallinnollisesta yhteistyöstä tulliasioissa. Tarkoituksena on ehdottaa mahdollisia yleisluonteisia tai erityisiä parannuksia mahdollisimman pian ja viimeistään vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä.

V Tullin yhtenäinen toiminta

- KANNUSTAA komissiota julkaisemaan Schengenin tietojärjestelmän ja Europolin tietojen yhteentoimivuutta tullin tuontivalvontajärjestelmän (ICS2) kanssa koskevan toteutettavuustutkimuksen mahdollisimman pian. Siinä olisi arvioitava näiden kolmen järjestelmän yhteentoimivuuteen liittyviä mahdollisuuksia ja myös siihen liittyviä taloudellisia, operatiivisia, teknisiä ja oikeudellisia haasteita, mukaan lukien tietosuojan ja luottamuksellisuuteen liittyvät kysymykset;
- KOROSTAA, että tulliviranomaisten, poliisin ja muiden lainvalvontaviranomaisten yhteistyötä on tehostettava. Tähän sisältyy myös tulliviranomaisten ja asiaankuuluvien komission yksiköiden ottaminen mukaan kaikilta osin suunnitteluun ja toimiin, jotka liittyvät EU:n vakavaa ja järjestäytyntä rikollisuutta koskevaan uhakuva-arvioon, jotta saavutetaan korkea synergian taso ja vältetään päällekkäisyyttä;
- PANEE MERKILLE, että komissio on osallistunut sen pohdintaan, miten keskeisten suorituskäytäntöindikaattoreiden käyttöä voitaisiin tehostaa, ja PAINOTTAA, että suunnitellun oikeudellisen kehyksen tarpeen arvioinnin olisi sisällettävä mahdollisia vaihtoehtoja;
- KOROSTAA, että jäsenvaltioiden on tärkeää ottaa käyttöön nykyaikaiset ja luotettavasti toimivat laitteet tarkastusten tehostamiseksi ja samantasoisten tuloksien saavuttamiseksi tarkastuksissa keskipitkällä aikavälillä;
- VAHVISTAA, että jäsenvaltioiden keskinäinen yhteistyö on EU:n tulliliiton olennainen osa, jotta EU:n taloudellisia etuja voidaan suojata, ja myös turvallisuuden kannalta, ja KEHOTTA komissiota edistämään tehokasta ja tarveperustaista yhteistyötä jäsenvaltioiden käytäntöjen mukauttamiseksi tehostetusti, myös tiettyjä tulliohjelmien mukaisia yhteistyömuotoja käyttäen. Näitä ovat esimerkiksi yhteistyömuodot jäsenvaltioille, joilla on samankaltaisia maantieteellisiä tai aihekohtaisia haasteita;

- ON TYYTYVÄINEN mietintäryhmän käynnistämiseen, jotta ennakointihankkeella aloitettua työtä voidaan jatkaa ja pohtia kriisinhallintaratkaisuja tarkemmin; pohdinnassa olisi myös tarkasteltava mahdollisuutta lisätä tullivirkailijoiden inhimillisten valmiuksien kehittämistä ja koulutusta, kuten vapaaehtoisuuteen perustuvien liikkuvuusohjelmien mahdollisuutta, ja KEHOTTAÄ komissiota sopimaan yhdessä jäsenvaltioiden kanssa selkeän toimeksiannon mietintäryhmälle;
- TOTEAA, että EU:n tulliliiton tulevaa hallinnointia koskevan vaikutustenarvioinnin toimet voisivat sisältää huomattavia rakenteellisia muutoksia tulliliiton tulevaan toimintaan, kuten yhtenä useista vaihtoehdoista mahdollisuus perustaa EU:n tullivirasto; KOROSTAA sen vuoksi, että arvioinnissa olisi otettava huomioon jäsenvaltioiden asiantuntemus, sen olisi sisällettävä kaikki mahdolliset vaihtoehtoiset ratkaisut ja siinä olisi esitettävä aikataulu, joka mahdollistaa perusteellisen harkinnan.

VI Loppupäätelmät

- PAINOTTAA, että tullialan vaikeita haasteita käsitellään parhaiten yhteistyöllä samalla kun noudatetaan kaikilta osin EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden toimivaltaa ja vastuuta ja sitä, että tulliliiton olisi edelleen voitava ottaa jäsenvaltioiden erityisolosuhteet huomioon;
- KOROSTAA, että toimenpiteiden, joita EU:n tulliliiton toiminnan tehostamiseksi toteutetaan, olisi sen seikan valossa, että tulliliitto toimii yleisesti ottaen hyvin, ensi vaiheessa perustuttava olemassa oleviin resursseihin, rakenteisiin ja menettelyihin. Tulliliiton viemiseksi seuraavalle tasolle olisi samanaikaisesti kuitenkin kiinnitettävä huomiota innovointiin ja muuttuviin olosuhteisiin, joissa tullit toimii;
- TOTEAA, että tulliliiton kehittämistoimien olisi myös sisällettävä tarpeen mukaan ympäristökestävyyteen liittyviä tekijöitä erityisesti ilmastonmuutoksen torjunnan edistämiseksi;

- KOROSTAA, että ottaen huomioon rajoitetut resurssit, erityisesti tietotekniikan alalla, kaikki toimet on priorisoitava sen mukaan, mikä on niiden vaikutus taloudellisen kilpailukyvyn vahvistamiseen samalla kun suojataan EU:n väestöä, taloudellisia etuja ja sisämarkkinoita laittoman ja sääntöjen vastaisen kaupan aiheuttamilta uhkilta; toimien on perustuttava perusteelliseen kustannus-hyötyanalyysiin, niiden on tarjottava selkeää lisäarvoa, jotta syntyviin kriiseihin tai haasteisiin voidaan reagoida asianmukaisesti, ja niissä on esitettävä toimivat aikataulut täytäntöönpanolle; uusien toimien käsittely ei kuitenkaan saisi estää unionin tullikoodeksin täytäntöönpanoa kaikilta osin;
 - KOROSTAA tullihallintojen pääjohtajien korkean tason työryhmän merkitystä ja PYYTÄÄ sitä tarkastelemaan strategisesti tärkeiden toimien toteuttamista ja niiden johdonmukaisuutta näiden päätelmien kanssa, mukaan lukien EU:n tulliliiton tulevaa hallinnointia koskevan vaikutustenarvioinnin tulosten arvioiminen aikanaan;
 - KEHOTTAÄ komissiota sisällyttämään toimia koskevan tilannekatsauksen kaksivuotiskertomukseen edistymisestä unionin tulliliiton ja sen hallinnoinnin kehittämisessä.
-